UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Redemptoris DCC.XIV. perducitur vsq[ue] ad Annum DCCC.XLII. quo & orta hoc sæculo in Oriente, debellata est penitus Iconoclastia; vt planè qui Tomum hunc Panopliam dixerit aduersus impios Iconoclastas, veritatis scopum attinget, Continet annos C.XXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 756. Stephan. Pap. III. Annus 5. Const. Copron. Imp. Annus 16.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15233

Visual Library

Sed quæ perſecutio, & diſperſio Orthodoxorum ſecuta ſit pſeudoœcumenicum concilium anno ſuperiori celebratum, auctor qui his intererat, proſequutus acta inſignis Martyris Stephani iunioris, narrat his verbis: *Cernere erat audaciſſima illa facinora, atq; impietatem omnem exedentia, quæ ſine vllo metu perpetrabantur. Nam & ſacroſancta vaſa ob venerandarum imaginum picturas pedibus obterebantur, & templorum decor & pulchritudo, quam ſacrarum imaginum picturæ pariebant, partim abradebatur, partim calce illinebatur. & etiam vbi Chriſti, aut Matris illius, aut Sanctorum imago erat, vel in ignem conjiciebatur, vel in puluerem redigebatur, vel etiã albario opere inducebatur. At vbi arborũ aut auium, aut beſtiarum effigies, aut etiam circus ac venationes pictæ erant, his nimirum parcebatur ac ſummâ curâ proſpiciebatur. Quo & Eccleſia toto eo ornatu, quem ipſa ſacræ imagines afferebant, ſpoliabatur, & tanquam ſponſa coniuge orbata mœſta & ſqualida atque incompta cernebatur.*

XLVIII. *Quis autem temporis illius calamitatem ſatis dignè deplorare queat? quæ lingua quæ perpetrata ſunt, vllã ratione complecti poſſit? Quæ auris placide & ſedatè huiuſmodi narrationem excipiet? Tempeſtiuum ſcilicet tunc erat Prophetæ verba cum lachrymis vſurpare: a Periit ſanctus de terra, & qui bene omnia agat inter homines non eſt. b In ſecuri enim & aſcia Eccleſiæ Chriſti portas confregerunt, atq; igne ſanctuarium ipſius incenderunt. Quænam alio myſtico ſenſu porta hic eſſe queat, quam diuinarum imaginum pictura? Nam eamenim aditum ad exemplar aperit, ac per ea quæ in ſenſum cadunt, ad ea quæ intellectu percipiuntur, introducit. Nam aliqui materiam non adoramus, quemadmodum impij facere videntur. Sed ſpiritalem adorationem ad eam rem, quæ figura exprimitur, per picturam referimus. Siquidem imaginis honor (vt cum Baſilio loquar) ad exemplar aſcendit, atq; hac ratione Crucem, ex quacunq; tandẽ materia conſtructa ſit, adorare ita didicimus, vt non ipſi materiæ, ſed ei affixo cultum tribuamus.*

XLIX. *Eius porrò venerandæ Crucis imago eſt omnis ad exemplaris formam depicta materia. Neque enim illud dumtaxat lignum cui Chriſtus affixus eſt, adorare didicimus, verùm alia quoque omnia, quæ ad Crucis formam expreſſa ſunt. Quamobrem aut deinde ligni formæ cultus negetur, aut etiam Chriſti & Sanctorum imaginibus honor habeatur. Atque hæc à me veluti per digreſſionem dicta ſunt, vt iſtos ab Orthodoxa doctrina procul aberrare demonſtremus. Nunc verò eò, vnde huc deflexit oratio, reuertatur.* Pergit dicere de diſperſione facta ſanctorum monachorum, qui ciuitates incolebant ad montana, deq; his potiſſimum agit, qui confugerunt ad montem ſancti Auxentij, de quo diu antè, cùm de Synodo Chalcedonenſi actum eſt, diximus. Ibi enim morabatur magni nominis Stephanus monachus, in quem (vt ſuo loco diximus) idem Imperator dira prœlia concitauit. ait igitur: *Ad hunc modum Eccleſia laborante ac malè affecta piorum multitudo in ſumma conſilij inopia & mœrore verſabatur. At potiſſimùm ſacrum monachorum agmen, vtpote quod Orthodoxam Fidem arctiùs complecteretur, ita tamquam ex compacto, tum Byzantio, tum alijs Europæ vrbibus ac Bithyniæ excedentes ad Auxentianum montem ſe contulerunt, ac beatum Stephanum adeuntes, ab eo petebant, vt ducem ſe illis præberet, eoſq; conſilio iuuaret. Loquere (inquiebant) ô pater, ſi quis in te conſolationis ſermo eſt, menteſque ingenti mœſtitia oppreſſas cohortare, titubantem animum fulcire humano metu labefactatum de ipſo ſalutis capite periclitatur, ac pietatem prodat.*

Quemnam ſermonem tunc ad eos habuit ſanctus martyrij candidatus, idem auctor refert cui potuit intereſſe. prætermus cum inuiti, breuitati conſulentes, illa tantùm quæ poſt habitum ſermonem locutus eſt, oſtendens quo ſe conferre deberent, hîc reddimus ex eodem auctore, dum ſubdit:

L. *His, & alijs huiuſmodi ſermonibus ad monachorum, qui & ipſi lachrymis madebant, cæterum viſus Stephanus, hæc verba inſuper adiecit. Ad has tres partes quæ nefariæ hæreſis labem minimè contraxerunt, vt fugiatis, cenſeo. Neq; enim alius locus eſt, qui quidem ſub draconis huius imperio ac poteſtate ſit, qui ab eius veneno purus manſerit, quam ea quæ ad ſiniſtram Ponti Euxini ſunt, hoc eſt, Zechia, & Cherſonis, & Boſphori, & Nicopſis & Gothia, atque ea item quæ ad Parthenium mare ſe porrigunt. Quin & id quod in antiquioris Romæ declinis eſt, ac Neapolitana, & Neapolitana Metropolis, quæque ad Romanum vſque flumen protenduntur. Sed & Lyciæ prouinciæ climata, hoc eſt,* ex Sylæſica, ac denique Cypria inſula, quæque è regione ipſius ſunt vſque ad Tyrum & Ioppen. Hæ, inquam, partes ab execrando hoc dogmate puræ perſtiterunt.* pergit dicere de Romano Pontifice & tribus Patriarchis, Alexandrino, Antiocheno, & Hieroſolymitano, qui ſuis ſcriptis eandem hæreſim proſciderunt, quæ nos anno ſuperiori, opportunâ occaſione poſuimus. & poſt hæc idem auctor.

LI. *Hæc, inquit, verba, vt pius ille cœtus audiuit, piumque virum velut extremum alloquutus atq; complexus eſt, ad loca quæ cuique commodiora viſa ſunt, ſeſe contulerunt, in hoc quoque videlicet Chriſto obtemperantes: a quippe qui eos qui perſecutionem patiuntur, ex vna vrbe in aliam profugere iubeat: quandoquidem minimè conuenit, vt ipſi noſmet in pericula conjiciamus; quemadmodũ contra reprehenſione non caremus, ſi in periculis conſtituti animũ deſpondeamus. Spectabatur itaq; Byzantium, velut in expugnatione quadam captiuitate oppreſſum, monaſticoque habitu priuatum, & tanquam in ſqualorem redactum: ſublato nimirum atro colore, qui prius ad vrbis ornatum albo mixtus erat. Etenim alius ad Euxinum Pontum nauigabat, alius ad Parthenium pelagus omni feſtinatione contendebat, alius Cyprum petebat, alius ad antiquiorem Romam properabat.* hæc ibi, & alia quæ ſuo loco reddita ſunt ſuperius, auctor habet. a Mat. 10.

IESV CHRISTI
Annus 756.

STEPHAN. PAP. III. Annus 5. | CONST. COPRON. IMP. Annus 16.

I. QVI ſequitur annus Redemptoris ſeptingenteſimus quinquageſimus ſextus numeratur Indictione nonâ, quo Aiſtulphus Rex Longobardorum, vlciſcente numine, male perijt: poſteris Principibus relinquens exemplum, maximo ipſorum damno Eccleſiaſtica iura tentiri.

OBITVS AISTVLPHI REGIS. Ne igitur rurſum ea quæ benè à Rege maximè pio Pipino conſtituta eſſent, eiuſdem perfidia Aiſtulphi labefactata corruerent, diuinâ prouidentiâ factum eſt, vt fidifragus ille è medio tolleretur hoc ipſo anno. de quo audi Anaſtaſium rem magnam paucis iſtis proſequentem: *Dum ergo hæc agerentur, ipſe infelix Aiſtulphus, quodam loco in venationem pergens diuino ictu percuſſus, defunctus eſt.* Sic igitur accidit, vt infelix, qui aduerſus Deum, Sanctoſque eius Regni cauſâ ſæpe bella mouiſſet, Regno pariter priuaretur & vitâ: & qui eadem ex cauſa ſæpe pacta conuenta atque iurata confregerat, eadem ſuâ morte relinqueret cõfirmata. Sed exoritur inter Longobardos de ſucceſſore turbatio.

II. Carebat Aiſtulphus prole, quæ euehi poſſet in Regẽ, & frater eius Rachis iam illud pietatis cauſâ dimiſerat, monaſticam vitam profeſſus. Sed ei inſidias prauus dæmon ingerebat in aures, vt qui miſerat manum ad aratrum, retro reſpiceret, ne fieret aptus Regno Dei: ſicque egit, vt ad temporale Regnum oculos animumque conuerteret: ſed cito obſtitit ſummus Põtifex Stephanus, qui Ducem Tuſciæ Deſiderium multa ſpondentem Eccleſiæ in Regem promouit. Anaſtaſius enim cœptam proſequutus hiſtoriam, ait: *Tunc Deſiderius quidam Dux Longobardorum, qui ab eodem nequiſſimo Aiſtulpho Tuſciæ in partes erat directus, audiens præfatum obiiſſe Aiſtulphum: illicò aggregans ipſius Tuſciæ vniuerſam exercitus multitudinem, Regni Longobardorum arripere niſus eſt faſtigium. Cuius perſonam deſpiciens habens Rachis dudum Rex, poſtmodum monachus, germanus præfati Aiſtulphi, ſed & alij plures Longobardorum Optimates cum eo eundem Deſiderium ſpernentes, plurimam trans Alpes vel cætera Longobardorum loca exercituum multitudinem aggregantes: ad dimicandum contra eum profecti ſunt.* DESIDERIVS REGNVM INVADIT ET RACHIS RESISTIT.

III. *Ad hæc præfatus Deſiderius obnoxiè præfatum beatiſſimum Pontificem deprecatus eſt, ſibi ferre auxilium, qualiter ipſum*

regnũ

DESIDERIVS OPE STEPHANI PAP. CONSEQVITVR REGNVM. *regiam valeret aſſumere dignitatem; ſpondens iureiurando omnem præfati Pontificis adimplere voluntatem: Inſuper & Reipublicæ redditurum ſe profeſſus eſt ciuitates quæ remanſerant, immò & copiam daturum munerum. Tunc idem præcipuus Pater & bonus Paſtor initio conſilio cum ſæpè fato Fulrado venerabili presbytero & Abbate atque Conſiliario Chriſtianiſſimi Pipini Francorum Regis, miſit ſuum germanum Paulum ſcilicet diaconum, atque Chriſtophorum Conſiliarium vnà cum præfato Fulrado in partes Tuſciæ ad prædictum Deſiderium. Cum quo loquentes, confeſtim per ſcriptam paginam terribili iuramento idem Deſiderius cuncta profeſſus eſt ſuperius annexam ſponſionem adimplere.*

IV. *Poſthac verò peracta ſtatim ſuum Miſſum, id eſt, Stephanum venerabilem presbyterum cum Apoſtolicis exhortatorijs litteris præfato Rachiſi, tel cuncta genti Longobardorum direxit; properans & prædictus Fulradus venire cum aliquantis Francis in auxilium ipſius Deſiderij; ſed & plures exercitus Romanorum ſine neceſſitas exigeret, in eius diſpoſuit occurrere adiutorium.* Verùm vbi accepit Rachis litteras Pontificias, nequaquàm vlteriùs auſus eſt progredi, reueritusque eius Apoſtolicam iuſſionem, relictáque militiâ, rurſum ſeipſum Deo reddidit, cui ſe ſpoponderat in monaſterio ſeruiturum. Cuius & exhortatione etiam cæteri Longobardi illũ ſuſceperunt in Regem, quem idem Stephanus Papa dediſſet Deſiderium. *Sic igitur* (inquit Anaſtaſius) *ſuffragantibus prædicti ſummi Pontificis Deo acceptis precibus, ita omnipotens Dominus diſpoſuit, vt ſine vlla animarum periclitatione antefatus Deſiderius per iam dicti coangelici Papæ * conſenſum eandem quam ambiebat, aſſumeret regalem dignitatem.*

* cõcurſũ

V. RECIPIT SVAS CIVITATES STEPHA. PAP. *Dum verò hæc agerentur, direxit Miſſum ſuum ſanctiſſimus Pontifex, & abſtulit ipſas ciuitates quas ſæpè dictus Deſiderius Rex reddere promiſerat beatiſſimo eidem Papæ, id eſt, Fauentiam cum caſtro Tiberiano, ſeu Gabellum & vniuerſum Ducatũ Ferrariæ in integro, & annuente Deo, Rempublicam dilatans, & vniuerſam Dominicam plebem, videlicèt rationales ſibi commiſſas oues bonus Paſtor, animam ſuam ponens, omnes ab inſidijs eruit inimicorum.* hucuſque Anaſtaſius de rebus geſtis Stephani Papæ, vſque ad ſequentis anni menſem Aprilem, quo ex hac vita, Deo vocante, migrauit. Sic igitur iuſto Dei iudicio factum eſt, vt cùm Longobardi nollent Romanam Eccleſiam quicquam iurium in Italiæ ciuitatibus poſſidere, ijdem ab ipſa ſupplices Regnum peterent, vt nonniſi ipſo volente Romano Pontifice poſſe regnare, cognoſcerent.

VI. ROMANA ECCLESIA DILATATVR ANGVSTIIS. Vidiſti, Lector, ex vſu priſtino, ab exordio naſcentis Eccleſiæ, Deo ita diſponente ſuâ inenarrabili prouidentia, Romanam Eccleſiam perſecutionibus ſemper creſcere, & vexationibus dilatari conſueuiſſe? Et quod ad hæc tempora ſpectat, id manifeſtiſſimè cunctis innotuit. Cùm enim Leo Imperator inito fœdere cum Longobardis aggreſſus eſt dirè perſequi Romanam Eccleſiam, in eam commouens Luithprandum; & ſub Conſtantino eius filio Aiſtulphus eandem Eccleſiam iugi fermè bello vexauit, prout qui extant gemitus in chartis lachrymis exarati Gregorij Papæ ſignificant, & Stephani iuſtæ querelæ demonſtrant: reſpexit tandem Deus in ipſam Eccleſiam, eandemque ab impiorum manibus vendicatam liberam eſſe voluit. Quis neget omnia hæc diuinâ prouidentiâ facta, qui ſciat quod Deus neque Gentiles ipſos iniuſtè à tyrannis oppreſſos, in eorũ manibus reliquerit indefenſos, pro quibus vltorem inſurrexiſſe, innumeræ Gentilium produnt hiſtoriæ.

VII. Debet hoc ſibi Deus, vt iuſtificetur (quod Dauid cecinit [a]) in ſermonibus ſuis, vt pro iuſtitia vindex exurgat, nec relinquat [b] virgam peccatorum ſuper ſortem iuſtorum, ſed vt exaltentur [c] cornua iuſti, cornua peccatorũ confringat. Qui igitur (vt è noſtris mutuemur exemplũ) laborantes Hæbræos ſub duro ſeruitutis iugo reſpexit, eorumque lachrymas exaudiuit, & vendicans in libertatem, corripuit [d] pro eis Reges: idem ipſe lachrymas ſanctorum Pontificum non deſpexit, ſed reſpexit, & votis annuit & per Gregorium & Stephanum Pontifices adimpleuit, iuxta illud [e] *Qui ſeminant in lachrymis, in exultatione metent.* Iſta enim tanta, atque adeò admiranda non niſi

a Pſal. 50. b Pſ. 124. c Pſal. 74. d Pſ. 104. e Pſ. 125.

nudipedalia illa litaniæ frequentes, vociferationes illæ ſacrarum imaginũ, proceſſiones ad ſacras baſilicas tanta à Deo conſequi meruerunt.

Sed de his aliâ occaſione rurſus inferiùs. modò autem hic de legatione agendum, quam Stephanus Papa miſit ad Pipinum Regem in Gallias, atque in primis hîc deſcribemus illas ipſas litteras, quas idem dedit Stephanus Papa ad eundem Pipinum Regem Francorum de Regno Longobardorum Deſiderio tradito. habent autem in primis cum exultatione gratiarum actionem, de tot tantiſque acceptis à Deo his temporibus beneficijs [f].

Domino excellentiſſimo filio, & noſtro ſpiritualis compatri, Pipino Regi Francorum, & Patricio Romanorum Stephanus Papa.

*Explere lingua excellentiſſime fili, non valemus, quantum tuo opere, ſuauitate delectamur. facta quippe diebus noſtris virtute diuina miracula vidimus. Quod per excellentiam tuam ſancta omnium Eccleſiarum Dei mater & caput fundamentum fidei Chriſtianæ Romana Eccleſia, quæ valdè ab hoſtium impugnatione lamentabatur, magna nunc gaudij ſoliditate * nunc vero eſt translata, atque confirmata, & mœrentes Chriſtianorum animæ tuo fortiſſimo præſidio maximè ſunt releuatæ lætitiâ.*

Pro veſtro opere, & exultatione noſtra libet cum Angelis exclamare: Gloria in excelſis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Et quia elapſo anno, iſto in tempore, valdè ab hoſtium depopuloſa impugnatione ſauciati, & vltra citraque circumdati affligebamur: nunc autem tuo potentiſſimo auxilio erepti ab imminentibus periculis, immenſo exultamus gaudio, & benedicentes nomen Domini cum Pſalmographo conſona dicimus voce: [g] Hæc eſt immutatio dextræ Altiſſimi. Et rurſum: [h] Ad veſperam demorabitur fletus, & ad matutinum lætitia. Quis enim vel ſaxeum pectus tam benigno opere à tua præclara bonitate peracto, cognito non ſtatim omnipotentis Dei laudibus, atque in tua excellentia amorem emolleſcat? Hæc me fateor, excellentiſſime fili, & ſpiritualis compater, quæ per te mirabiliter facta ſunt, ſæpè conuenientibus ex vniuerſo orbe terrarum nationibus dicere, ſæpè cum eis pariter admirari delectat, extenſa voce melliflua excellentiæ tuæ laudes perſoluere indeficienter.

Hæc me plerumque, etiam in momento horarum excitant indeflexibili oculo, pro immenſa bonitatis tua, & vniuerſæ gentis Francorum ſoſpitate omnipotenti Deo fundere preces. Denique, amantiſſime & à Deo inſpirate victor felix & diuinâ prudentiâ fortiſſime Rex, qualiter beatus Petrus Apoſtolorum Princeps tuæ deuotionis affectum, quem pro eius cauſa decertans adhibuiſti, ſuſceperit, ipſa cunctis liquidò veſtra vita teſtatur. Scriptum quippe eſt: [i] Vota iuſtorum placabilia. Libet quippè omninò, excellentiſſime fili, tuæ bonitati magnas gratiarum perſoluere laudes, & vociferantes Dominum pro tam maxima benignitate glorificantes exhilaratâ voce canere: [k] Benedictus Dominus Deus Iſraël, quia viſitauit plebem ſuam & redemptionem facere cupiens populo ſuo ſuſcitauit te nobis, Chriſtianiſſime victor Rex, diebus noſtris fortiſſimum liberatorem. Quid enim aliud quàm nouum te dixerim Moyſen, & præfulgidum aſſertorem Dauid Regem? Quoniam quemadmodum illi ab oppreſſione Allophylorum populum Dei liberauerunt: ita tu quoque, benedicte à Deo victor fortiſſime Rex, tuo certamine Eccleſiam Dei & eius afflictum populum, ab hoſtium impugnatione eruere ſtuduiſti.

Benedictus es, eximie fili, à Deo excelſo, qui fecit cœlum & terram. Et benedictus Deus, quo protegente, in manibus tuis hoſtes ſunt. Benedicat tibi Dominus, pulchritudo iuſtitiæ, & tuos amantiſſimos natos, meoſque ſpirituales filios, Dominũ Carolum & Carolomannum, à Deo inſtitutos Reges Francorum & Patricios Romanorum, cum Chriſtianiſſima eorum matre, excellentiſſima Regina, dulciſſimaque coniuge, fideli Dei ſpirituali noſtra commatre, tueatur, & in omnibus protegat. Dilatet Deus ſemen veſtrum, & benedicat in æternum, atque ſolium Regni veſtri diuturniter concedat, & vniuerſam gentem Francorum ſub veſtra ditione permanentem illæſam cuſtodiat. Valeant Domini Rex benigniſſime, quia per te ſancta Dei Eccleſia ab inimicis humiliata fuit, & magna lætitia ipſa Dei Eccleſia eſt releuata, & eius populus iucundatur, & per te benedicitur Deus, pro quo & tuis benedictionibus ſuper te plenius eſt effuſa gaudium enim vberrimum in vniuerſum orbem terrarum induxiſti. Magna ſunt hæc, & omnipotentis Dei laudibus tribuenda. Sed inter hæc miſericordiſſimum Deum noſtrum clementiã indeſinenter petimus, vt cœleſtis ſui Regni gaudia vobis tribuat viciſsitudinem.

Quapro-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

XI. *Quapropter cum magna fiducia tanquam præſentialiter coram tuo mellifluo conſpectu aſſiſtens, flexis genibus petens pectore & animo coram Deo viuo deprecor, ut* iubeas firmiter in hoc bono opere ſicut certè confidimus, vſque in finem permanere, pro ſanctæ Dei Eccleſiæ perfecta exultatione, & eius populi liberatione, & integra ſecuritate: & plenariam iuſtitiam eidem Dei Eccleſiæ tribuere digneris, atque optimum ac velocem finem in cauſa fautoris tui beati Petri adhibere iubeas, ut reliquas ciuitates, quæ ſub vnius dominij ditione erant connexæ, atque conſtitutos fines, & territoria in integrum matri ſuæ ſpirituali ſanctæ Eccleſiæ reſtituere præcipiatis, ut populus Dei, quem à manibus inimicorum redemiſti, in magna ſecuritate & delectatione tuo auxilio adiutus viuere valeat. Quoniam & filius noſter Deo amabilis *Vuolradus fidelis veſter, omnia conſpiciens, ſatis teſtatus eſt, quòd nequaquam iſte populus viuere poſſit extra eorum fines, & territoria atque poſſeſſiones abſque ciuitatibus illis, quæ ſemper cum eis ſub vnius dominij ditione erant connexæ. Pietate fili, peto coram Deo viuo, & fortiter coniuro, ſpiritualis compater, ut in hoc bono opere perfectiùs maneas, & non hominum blandimentis, aut ſuaſionibus vel promiſsionibus, quod abſit, ſuaſus in aliam declines partem: ſed magis verè timens Deum, omnia quæ beato Petro ſub iureiurando promiſiſti, adimplere iubeas: & ſicut cœpiſti, plenariam iuſtitiam illi impartire.*

XII. *Etenim tyrannus ille ſequax diaboli Aiſtulphus, deuorator ſanguinum Chriſtianorum, Eccleſiarum Dei deſtructor, diuino ictu percuſſus eſt, & in inferni voraginem demerſus. In ipſis quippe diebus, quibus ad hanc Romanam Vrbem deuaſtandam profectus eſt, poſt anni ſpacij circulum ita diuino mucrone percuſſus eſt, ut profectò in eo tempore, quo fidem ſuam temerans, diuerſa piacula ſcelerum perpetrata eſt, in eo & ſuam impiam finiret vitam. Nunc autem Dei prouidentia per manus ſui Principis Apoſtolorum beati Petri, ſimul & per tuum fortiſsimum brachium, præcurrente Deo, induſtria amabilis viri *Vuolradi tui fidelis, noſtri dilecti filij, ordinatus eſt Rex ſuper gentem Longobardorum Deſiderius, vir mitiſsimus: & in præſentia ipſius Fulradi ſub iureiurando pollicitus eſt, reſtituendas beato Petro ciuitates reliquas, Fauentiam, Imulas, & Ferrariam, cum eorum finibus ſimul, & ſaltora, & omnia territoria, necnon & Auſimum, Anconam, & Humanam, ciuitates cum eorum territorijs: & poſtmodum per Garinodum Ducem, & Grimoaldum nobis reddendam ſpopondit ciuitatem *Bonam cum finibus ſuis, & in pacis quiete cum eadem Dei Eccleſia & noſtro populo ſemper manſurum profeſſus eſt. Atque fidelem erga à Deo protectum Regnum veſtrum eſſe teſtatus eſt: & petijt nos quatenus bonitatem tuam deprecaremur, ut cum eo & cuncta gente Longobardorum magnum pacis concordiam confirmare iubeas. Nam & Spoletini Ducatus generalitas per manus beati Petri & tuum fortiſsimum brachium conſtituerunt ſibi Ducem: & tam ipſi Spoletini, quamque etiam Beneuentani, omnes ſe commendare per nos à Deo excellentiæ tuæ ſeruata cupiunt, & imminent anhelantius in hoc deprecando bonitatem tuam. Vnde petimus te, excellentiſsime fili & ſpiritualis compater, ut ſi prædictus Deſiderius, quemadmodum ſpopondit, iuſtitiam ſanctæ Dei Eccleſiæ, Reipub. Romanorum beato Petro protectori tuo plenius reſtituere, & in pacis quiete cum Eccleſia Dei & populo noſtro, ſicut impartitus à tua bonitate confirmata conſtitutus permanſerit cum vniuerſa ſua gente: iubeas tu id quod petijt tuas à Deo inſpiratas aures inclinare.*

XIII. *Hoc interea anhelamus, ut nimis velociter eidem Deſiderio Regi abſeſtando, admonendo etiam, & præcipiendo dirigere iubeas, ut reliquas ciuitates, loca, fines atque territoria, & patrimonia & ſaltora in integro ſanctæ Dei Eccleſiæ reddere debeat: & tale fundamentum, & optimum finem in cauſa eius imponere iubeas, ut auxiliante Domino ipſa etiam Dei Eccleſia ſecura maneat vſque in finem ſæculi, ut plenaria iuſtitia à iuſto Iudice Domino Deo noſtro & memoriale nomen tibi in ſæcula maneat, vel etiam cuncta Chriſti protecta genti veſtræ Francorum. Inſpiratus autem à Deo, nimis feſtinanter cauſam ſanctæ Eccleſiæ perficere.*

XIIII. *Quia ſunt aliæ canonicæ cauſæ, quas perficere debeamus, pertinentes ad magnam Regni tui laudem, & magnam animæ tuæ vel cunctæ gentis Francorum immenſam mercedem: & hoc obnixe poſtulamus præcelſam bonitatem tuam, ut inſpiratam à DEO & eius Principe Apoſtolorum beato Petro, ita diſponere iubeas de parte Græcorum, ut fides ſancta Catholica & Apoſtolica per te integra & inconcuſſa permaneat in æternum; & ſancta Dei Eccleſia ſicut & aliàs, & ab eorum peſtifera malitia liberetur, & ſecura reddatur, atque omnia proprietatis ſuæ percipiat: vnde pro animæ veſtræ ſalute indefeſſa luminarium concinnatio Dei Eccleſiæ permaneat, & eſuries pauperum, egenorum, vel peregrinorum nihilominus reficiatur, & ad veram ſaturitatem perueniant. Qualiter autem cum Silentiario locuti fueritis, vel quomodo eum tua bonitas abſoluerit, vnà cum exemplari litterarum quas ei dederitis, nos certiores reddite: ut ſciamus qualiter in communi concordia agamus, ſicut inter nos, & *Vuolradum Deo amabilem conſtitit. Ipſe verò dilectus filius noſter *Vuolradus in omnibus cauſis iuxta tuam præceptionem peregit, & maximas gratias illi agimus pro ſuo certamine, quo videlicet ad vos reuertens omnia qualiter acta ſunt, bonitati veſtræ intimabit.* *Fulradū *Fulradus

Præſentes verò fideliſsimos noſtros, id eſt, Georgium reuerendiſsimum & ſanctiſsimum fratrem & Coepiſcopum noſtrum, atque Ioannem Regionarium, noſtrumque ſacellarium, petimus ut hilari ſuſcipiens vultu, in omnibus acceptari iubeas, & quicquid noſtra vice bonitati tuæ locuti fuerint, eis in omnibus credere digneris: atque cum effectu cauſa & lætabundis nuntijs ad nos remeandos abſoluere iubeas. Nam & hoc obſecramus bonitatem tuam, ut nimis celeriter ad nos commigrandum abſoluere præcipias reuerendiſsimum fratrem, & Coepiſcopum noſtrum. XIV. COMMENDAT LEGATOS.

Omnipotens autem Deus in cunctis actibus excellentiſsime victor Rex, ſua dextera extenſione te protegat vbique, & præſentis vitæ proſpera, & poſt multorum annorum curricula gaudia æterna concedat: faciatque, cum tua dulciſsima coniuge excellentiſsima Regina ſpirituali noſtra commatre, & veſtrum meique dulciſsimis filijs maximo gaudio iucundari, & regni veſtri gubernaculo à Deo vobis conceſſo perfrui, & qui in præſenti vita regni poteſtatem tenetis, etiam futuro in ſæculo cum Chriſto in æternum regnetis, promereamini illam Dominicam promiſsionem audire: Venite benedicti Patris mei pro eo quod certamen bonum certaſtis, curſum conſummaſtis, fidem ſeruaſtis, ſuper repoſita vobis corona, & accipite Regnum vobis ab origine mundi præparatum. Nam & ex hoc præcelſæ & à Deo protectæ & cuſtoditæ excellentiæ veſtræ innoteſcimus: quia petijt nobis optatus religioſus Abbas veſtri monaſterij ſancti Benedicti pro monachis ſuis, qui cum tuo germano profecti ſunt, ut eos abſoluere iubeas: ſed qualiter tua fuerit voluntas, ita de eis exponere iubeas. Incolumem excellentiam tuam gratia ſuperna cuſtodiat. hactenus Stephani Papæ epiſtola per eoſdem Legatos miſſa. Quæ autem per eos firmata ſint, ſunt nobis inexplorata. BENEPRECATVR PAPA PIPINO ET SVIS.

Hoc anno qui numeratur quartus abſolutus, & quintus inchoatus Pipini Regis, ex quo à Zacharia Pontifice Rex conſtitutus eſt, ab eodem Rege Synodus celebrata eſt in palatio, Vernis dicto, in qua habentur ſanciti canones viginti ſex: qui ad diſciplinam & iura Eccleſiaſtica reſtituenda pertinet. Inter alia verò illud monuit pius Rex, ne quid exigeretur à peregrinis, qui religionis cauſa inuiſerent loca ſancta. XV.

Quod ad res pertinet Orientales, *hoc anno decimoſexto Imperij Conſtantini* (inquit Theophanes) *terræmotus haud mediocris factus eſt in Palæſtina & Syria ſeptimo Idus Martij: & exul factus eſt Theodorus Antiochenus Patriarcha inuidia Arabum, quòd deferrent crebrò Imperatori Conſtantino cauſas rerum per litteras indicare. Miſit hunc ipſe Princeps Salim nomine in Moabitide regionem patriam ſuam, prohibens ne Eccleſias ædificaret ac Cruces erigeret, vel Euangelium prædicaret.* hæc ex Theophane. THEODORVS EPISCOPVS ANTIOCHENVS EXVLAT.

Porrò plures Chriſtianorum ſub eodem Sarracenorum Principe Hali coronatos fuiſſe martyrio, certum eſt. Eſt enim in Menologio Baſilij, die prima Octobris, mentio monachorum, qui ab eodem cauſa fidei trucidati, adepti ſunt coronam martyrij. Hæc enim de his ibi leguntur: *Sanctus Michaël cum ſexaginta ſex monachis, qui propè Sebaſtopolim monaſticam vitam ſectabantur, à Principe Sarracenorum Hali nomine tenti, cum ab eo cogerentur negare Chriſtum, omnes illi ſanctiſsimi Patres id facere penitus negauerunt, & aduerſantes reſponderunt: Non timemus tormenta, neque veſtram facimus voluntatem cum ſitis Chriſti crucis inimici, ſed veſtram conculcamus impietatem virtute Domini noſtri* IESV CHRISTI *confirmati. Cumque illi necem illis inferre parati eſſent: Michaël Abbas omnes conſtanter agere adhortatus, ſingulis capite truncatis, ipſe nouiſsimè gladio percuſſus, vnà cum illis martyrij coronam promeruit.* hæc ibi. XVI. MARTYRES SVB HALI PRINCIPE SARRACENORVM.